

KWAS SOLNY 20/22 Bme.
 KWAS SIARKOWY 65 Bme i innych koncentracje i
 KWAS AZOTOWY 27 i 36 Bme.
 KWAS MRÓWKOWY 80
     technicznie czyste
 KWAS AKUMULATOROWY 22 Bme.
 KWAS OCTOWY 80 proc. chem. czysty.
 SÓL glauberską kalcynowaną
 SÓL glauberską krystaliczną
 SALKMIK proszkowany i w kawałkach subl.

NAFTALINĘ w łuskach i proszku
 AŁUN krystaliczny w kawałkach
 SIARCZAN miedzi (Kupfervitriol)
 SIARCZAN żelaza (Eisenvitriol)
 SIARCZYK sodu 60/62 proc. skoncentr. (Schwefelnatrium)
 SIARKE w łuskach
 MINJUM (Bleibergera)
 NIGROZYNA tłuszczowa (Bayern)
 SZELAK orange TN.

poleca do natychmiastowej dostawy

Firma Józef Jacobsohn Kraków, Wrzesińska L. 3.

Telefon Nr. 3065 — Telegramy: „JÓZEF JACOB SOHN KRAKÓW“.

W niedzielę dnia 26 lutego 1922 o godzinie 4 po poł. odbędzie się w lokalu Stowarzyszenia przy ul. Grodzkiej 43.

POGADANKA

na temat:

O podatku dochodowym i majątkowym.

Prosimy o liczne i punktualne przybycie

Wydział.

Polityka walutowa Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

Ostatni kwartał r. 1920 zaznaczył się w rozwoju gospodarstwa krajowego nadzwyczajnie charakterystycznymi momentami. Ustała t. zw. konjunktura, a nastąpiło przesilenie. Ale równocześnie zapowiedziana przez ministra skarbu Michalskiego sanacja finansów zapoczątkowana została wstępem nader silnym, to znaczy ostatni kwartał roku ubiegłego święci dopiero tryumf ustawodawczych poczynań, czy jednakowoż sanacja nastąpi, to dopiero przyszłość okaże. Nie mniej ciekawą jest rzeczą, w jaki sposób nasze ministerstwo skarbu do sanacji tej przystąpiło. Upadek marki polskiej, który z objęciem teki ministra Michalskiego doszedł do punktu kulminacyjnego, nagle został wstrzymany. Ogólnie mówiono, że już sama zapowiedź sanacji — przychylnie usposobiła zagranicę. My wprawdzie pozwoliliśmy sobie w to wątpić, ale z krytyką wstrzymaliśmy się, nie chcąc utrudniać rządowi — który tyle obiecywał — jego stanowiska.

Dzisiaj, gdy Polska Kraj. Kasa Pożyczkowa przedłożyła nam bilans za cały rok 1921, możemy pewne wnioski wyciągnąć. Otóż stwierdzamy, że kurs marki polskiej, który wykazywał w ostatnich tygodniach pewną stabilizację, utrzymany był przez to iż P. K. K. P. znaczną część emisji banknotów w tym czasie obróciła na zakupno obcych walut

i dewiz na rynku wewnętrznym i zagranicznym. Emisja bowiem od 31.X—31.XI 1920 r. wynosiła ogółem 76,745 milionów marek, dług państwa zaś w tym czasie 43000 milionów marek, t. j. wzrost emisji nad długiem państwa przynosił 33,745 milionów marek. W tym samym okresie czasu P. K. K. P. nabyła za 11,2 miljarda mk. dewiz, zaś za kilka miliardów obcych walut i złota. 18,5 miljarda przeznaczyła na kredyt dla kół gospodarczych. Wziąwszy pod uwagę różnicę tylko między emisją a długiem państwa w tym okresie, skonstatujemy, iż 54,7 proc. tej różnicy przypadło tylko na kredyt dla przemysłu handlu i banków, reszta zaś t. j. 46,3 proc. na kupno dewiz i obcych walut. Innymi słowy, stan polepszenia kursu marki polskiej możliwym był tylko operacją ściśle walutową, a także tem, że wskutek nagłej zwyżki marki nastąpiło przesilenie, które spowodowało, że zapotrzebowanie rynku wewnętrznego walut i dewiz obcych było minimalne, umożliwiające temsamem skarbowi państwa wypełnienie pustych kas dobrą walutą. Operacja ta, która kosztowała nasze gospodarstwo ostatnie wprost tragiczne przesilenie a skarb państwa ogromne miljardy, w rzeczy samej nie przeprowadziła wiele efektywnego. Jeśli bowiem weźmiemy pod uwagę stan ogólnej emisji banknotów w dniu 31.XII 1921 r. to wówczas skonstatujemy, iż emisja banknotów doszła do 229,6 miliardów marek, dług państwa do 221 miliardów, zaś sumy do dyspozycji w obcych bankach się znajdujące, banknoty zagraniczne, oraz wartość złota, prócz srebra i bilonów zagr. doszły 34,7 miliardów, o ile je przeliczymy wedle kursu dnia. Rozmiary emisji pieniędzy papierowych były w Austrii po Polsce największe, w Polsce bowiem do końca r. 1921 wynosiły 465 proc. w Austrii 443 proc., na Węgrzech jednak 66 proc., w Niemczech tylko 50 proc., gdy np. Francja i Anglia wykazują zmniejszenie emisji, pierwsza o 4 proc. a druga o 10 proc.

Jak już kilkakrotnie podnieśliśmy, utrzymanie kursu marki może nastąpić nie tylko operacjami walutowymi, lecz podniesieniem naszego gospodarstwa. Dzisiaj każdy to już przyznaje, cóż z tego, że polityka skarbowa w tym kierunku nie idzie. Jeśli chce gwałtem podnieść markę polską, uczynić to musi kontem gospodarstwa, jeśli chce podnieść gospodarstwo, uczynić to musi kosztem wzrostu marki, jak to obecnie na rozwoju samego pieniądza widzimy.

W tem leży tragika naszego położenia, i naszej słabości ekonomicznej.

Dr. Norbert Salpeter.

BATERYE KIESZONKOWE „Błysk”

20.000 sztuk dziennie

PRODUKUJĄ
ZAKŁADY
PRZEMYSŁOWE

„**TECZA**”

Kraków
Czarnowiejska 72-74.

Sp. z o. o.

Zastępcy na poszczególne dzielnice Polski i inne państwa poszukiwani.

Przeciw reakcji.

Jest starą prawdą: że ani w polityce ani w życiu gospodarczym nie należy się kierować uczuciem. Racja stanu, wzajemne interesa i kalkulacja ekonomiczna są temi podstawami życia, na których tylko można budować zdrowe stosunki gospodarcze.

Nie można powiedzieć, że u nas w Polsce od chwili jej zmartwychwstania kierowano się na ogół temi dyrektywami. U nas, mimo strasznych przykładów historii i blisko stu pięćdziesięcioletniej niewoli, niczego się nie nauczono, a wiele, bardzo wiele zapomniano.

Nie bierze się dziś przykładu i nauki z Konstytucji 3-go maja, która owiana duchem pojednawczości i liberalizmu, wyrównywała różnice stanów i łagodziła przeciwieństwa.—

To też zasadniczym grzechem w odrodzonej Polsce jest kierowanie się przeważnie nieuzasadnionym uczuciem.

Nigdzie uczuciowość, i to fałszywa uczuciowość, nie przybrała tak jaskrawych form, jak w stosunku producenta i kupca chrześcijańskiego do producenta i kupca żydowskiego. Wprawdzie słyszy się zewsząd i czyta się na łamach odnośnej prasy (dość często w „Kupcu” Poznańskim), że kupiec polski nie ma zamiarów agresywnych i że broni swojskiego handlu

i przemysłu przed zalewem obcych żywiołów!. A ponieważ przez obce żywioły te sfery rozumieją Żyda polskiego jako kupca, więc zdawałoby się na pozór, że nie celowa praca bojkotowa, lecz automatyczny rozwój wypadków zmusza kupca chrześcijańskiego do walki obronnej przeciwko kupcowi żydowskiemu.

Jest to jednak gra słów lub pomysłów, których właściwym jądrem jest walka otwarta lub podjazdowa przeciwko kupcowi Żydowi, walka, w której kupiec chrześcijański szuka i znajduje sojuszników i w hierarchji rządowej i urzędniczej całego państwa.

Musimy się zapytać, jak się ta sprawa rzeczowo przedstawia?

Historja uczy, że ośrodkami, z których się w Polsce wytworzył dzisiejszy produkujący i handlujący stan średni, był Żyd kupiec, handlarz, pośrednik w Polsce przed i porozbiorowej.

Kupiec chrześcijanin, o nie tak dawnej tradycji kupieckiej, przypuszczający obecnie szturm do wiekowej pracy swego współobywatela Żyda, celem bojkotowania i ekonomicznego wywłaszczenia tegoż, popełnia cały szereg grzechów i błędów.

Zasadniczym grzechem i rażącą niesprawiedliwością i sprzecznością samą w sobie jest wyrzucanie Żyda poza nawias społecznych i gospodarczych uwarunkowań polskich i piętnowanie go jako „obcego żywiołu”. Grzechem dlatego, że mija się z prawdą i jest tylko perfidnym wynalazkiem pewnych ry-

MAURYCY WASSERTHAL

KRAKÓW, Dietla 40.

Skład towarów modnych i przybory krawieckie sprzedaż hurtowna.

Tow. Akc. Fabryk Budowy Pędni, Maszyn i Odlewni Żelaza

J. JOHN w Łodzi

Własne biura sprzedaży:

w Krakowie

Basztowa L. 24.

w Poznaniu

Zygmunta Augusta 2.

w Warszawie

Al. Jerozolimskie 51.

w Lublinie

Krakowkie-Przedm. 58.

Adres telegraficzny: „**Transmisja**“

PĘDNI

(transmisje) Łożyska samosmary. Wieszaki. Wałki. Sprzęgła stałe i rozłączane; kłowe i cierne. Koła pasowe i linowe. Naprężacze pasów. Kierowniki pasowe.

Wykonanie dokładne. Kontrola sprawdzianami różnicowymi. Produkcja masowa na skład; terminy krótkie.

KOŁA

ZĘBATE czołowe i stożkowe z zębami obrabianymi na specjalnych automatach.

WYGŁADZIARKI

(**kalandry**) dla przemysłu włókienniczego i papierniczego, oraz walce do nich. Obkładanie starych

walców nowym papierem i jutą. Szlifowanie walców żeliwnych i stalowych na specjalnej szlifierce.

TOKARKI

pociągowe szybkoobrotowe z wałkiem pociągowym do toczenia i śrubą pociągową do gwintów. Budowa mocna. Wykonanie seriami bardzo dokładne. Wrzeczona szlifowane. Każda tokarka próbowana i kontrolowana protokolarnie.

„**UCHWYTY** samocentrujące“ i

IMADŁA

równoległe szerokość szczęk 100 milimetr.

Kotły

STREBEL'A do ogrzewania centralnych.

Ruszty

patentowane.

Odważniki

kilogramowe cechowane.

Odlewy

według przysyłanych rysunków i modeli.

Dostawa ze składów lub w terminach krótkich.

cerzy antysemityzmu, żyjących z podżegania mas hasłami kłamliwej demagogii. Grzechem dlatego, że, wywołując rodzaj „Kulturkampf“, przynosi szkodę nie tylko walczącym stronom, lecz co gorsza, hamuje, psuje i niszczy skomplikowany mechanizm handlu i przemysłu państwa, wywołując zaburzenia przez konieczność wprowadzania metod niełojalnej konkurencji, zaburzenia w podaży i popycie, w produkcji i zbycie, w kredycie i zaufaniu, w przywozie i wywozie, w ogólnym stanie bilansu handlowego państwa i w jego walucie.

Zasadniczą niesprawiedliwością, gdyż nie można wywłaszczać z obywatelstwa i patriotyzmu milionowych rzesz istot ludzkich, od setek lat żyjących z tą ziemią, jej kulturą, jej losami w szczęściu i nieszczęściu, opierających się na równi z innymi na nabytych prawach i ponoszonych obowiązkach. A już przecież ten Żyd producent, Żyd kupiec ma chyba jakieś prawa do tego dzieła, które w Polskę stworzył. Stwarzanie nienawiści religijnej i rasowej, stwarzanie nieistniejących i niepotrzebnych tarć i przeciwieństw niczego nie zbudują, a zniszczy ten zasób pracy i doświadczenia dziejowego owoce tej rzutkości, szybkiej orientacji, łatwości w nawiązywaniu międzynarodowych stosunków wymiennych, jakie Żydzi w ciągu dziejów nagromadzili ku własnemu i narodowemu pożytkowi.

Walka niszczy, zgoda buduje. W żadnym państwie zachodnim, dbającym dzisiaj więcej niż kiedykolwiek o ożywienie swych stosunków gospodarczych i mię-

dzynarodowo-wymiennych, nie jest znaną różnorodność urządzeń i zrzeszeń kupiecko-przemysłowych, wywiedzionych od odmienności wyznań religijnych.—

W interesie tego właśnie handlu i tego właśnie przemysłu leży orjentowanie się jedynie tylko punktami widzenia takich lub owakich zasad polityki ekonomicznej. Porobione we wszystkich państwach doświadczenia z przenoszenia hasła wyznaniowych lub rasowych na teren gospodarczy w ciągu dziejów najopłakawsze skutki.

Zmartwychstała Polska winna sięgać po własne wzory z przeszłości i czerpać nauki z doświadczeń innych narodów. Zdrowo pojęty stan kupiecki i przemysłowy musi się wyrzec hasła partyjno-politycznych przemalowanych na kolor flagi handlowej, czerpiących swój żywot z walki o władzę w Sejmie, rządzie i powiecie.

Zbieżność interesów wszystkich sfer kupieckich i produkujących w interesie polskiego handlu i przemysłu, państwa i jego siły ekonomicznej, musi usunąć wszelkie sztucznie wywołane oddźwięki i jednoczyć siły do innej walki. Tą walką jest: ześrodkowanie wszystkich sił w jedno ognisko, by na wielkiej platformie międzynarodowego handlu i przemysłu przebieg pracy i wytwórczości i zdrowej konkurencji znaleźć pokaźne miejsce dla siły gospodarczej nowo powstałego państwa.

Środkami do tego celu władzami są te instytucje publiczne i prywatne na których wspólnym te-

- - - - Korzystna okazja - - - - dla P. T. przemysłowców i kupców reklamowania swych przedsiębiorstw na **TARGU POZNAŃSKIM**

Przegląd Kupiecki ukaże się w czasie Targu Poznańskiego t. j. od 19-27 marca br. w znacznie powiększonym formacie i w ilości 10.000 egzemplarzy, które rozdzielone zostaną bezpłatnie przez specjalnego naszego zastępcę na targu.

Ogłoszenia dla okazowego numeru przyjmuje do 10 marca Administracja Przeglądu w godz. urzędowych od 10-1 poł. i 3-7 wiecz. ul. Grodzka 43.

Celem rychłego uporządkowania nakładu, uprasza się o wcześniejsze zamówienie sobie ogłoszenia.

renie (jak izby handlowe, rady gosp. zjazdy ogólne) spotykają się wybytni chrześcijańscy i żydowscy przedstawiciele handlu i przemysłu.

Ich głównym zadaniem jest usuwanie wzajemne animozji i naprężenia wytworzone hasłami walki, burzenie murów oddzielających jedne organizacje od drugich, wyzbywanie się demagogów i ich hasel partyjnych i szkodliwych i organizowanie kupców i przemysłowców pod znakiem zdrowego handlu i przemysłu w Polsce.—

L. Margulies.

Nauka o marnotrawstwie.

Pan Michalski odkrył niedawno, na posiedzeniu komisji skarbowo-budżetowej (12 stycznia b. r.) rąbek tajemnicy gospodarki Puzappu. Pat doniósł lakonicznie:

Do wzrostu długów przyczynił się znacznie marnotrawny Puzapp. N. p. w roku 1919 Puzapp sprowadził 40 wagonów materiałów włókienniczych z Holandji za 17 milionów guldenów holenderskich. Sprzedał je za 200. milionów Mkp, podczas gdy skarb polski z powodu spadku marki musi teraz

zapłacić 23 miliardy.

A kto wie czy nie więcej.

My chcemy ułatwić p. Michalskiemu jego tłumaczenie się. Puzapp ma na sumieniu więcej takich spraw, tak inteligentnie i sumiennie przeprowadzonych. Za te grzechy zapłacimy **daniną** nie jedną. Już przed 2 laty zwracaliśmy kilkakrotnie uwagę rządu, że wprowadzie stworzono Puzapp dla zniszczenia żydowskiego handlu, że jednakowoż zniszczy on majątek państwowy.

Dzisiaj chyba jest jasnem, że, gdyby tak prywatny kupiec postępował, znalazłby się już dawno za kratkami u Św. Michała. Rząd wówczas był głuchym. Wszyscy, którzy tak pracowali dla Puzappu, powinni się znaleźć na ławie oskarżonych za marnotrawstwo grosza publicznego. Jeszcze nie są znane historie Guzy, Nuzy, Urzędu zbożowego, Urzędu ziemniaczanego, Urzędów odbudowy, Urzędu Naftowego, Odbenzyniarni, Intendantur i Demobilów i tej niezliczonej mocy sejmikowych i powiatowych urzędów żywnościowych przy starostwach i miastach, których reprezentanci bawili się ochoczo w Gdańsku ubiegłej zimy.

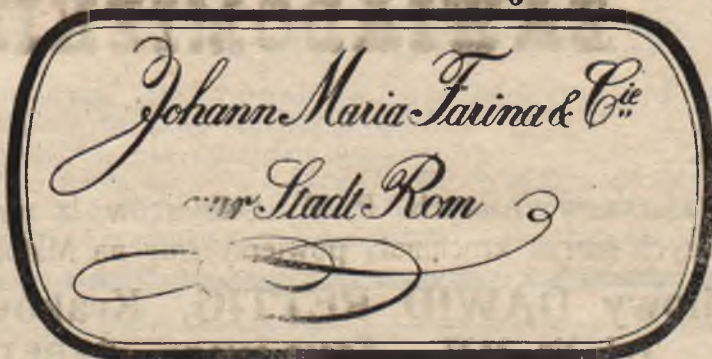
Obecnie donoszą, że w Warszawie znajduje się 46 wagonów maki amerykańskiej zgniłej, którą trzeba przeznaczyć na gorzałkę.

Jest pewnem, że marka polska równałaby się stale kursowi marki niem. Przecież do jesieni 1919

PRAWDZIWA WODA KOŁOŃSKA

Véritable Eau de Cologne

KOLONIA NAD RENEM

Generalna reprezentacja: „HELLA” Polski Cieszyn.
Do nabycia we wszystkich aptekach, droguerjach i perfumeryach.

to miało miejsce i nie byłoby wykluczonem, by kurs dosięgnął kursu czeskiej korony — gdyby bezrozum rządowych czynników nie wykluczył od współpracy przy budowie państwa przedstawicieli przemysłu i handlu, a nie rządżyły się jak szare gęsi ludzie o ptasim mózgu i domowem wykształceniu, wyznawcy zasad „Dwugroszówki”.

Obecnie pokutuje znów po gazetach myśl utworzenia trustu dla handlu z Rosją, a Sejm ma niebawem uchwalić gwarancję dwóch milionów funtów szterlingów, celem zakupu nawozów sztucznych.

Czy te dotychczasowe doświadczenia, to zniszczenie majątku państwowego o sumach olbrzymich, jeszcze nie było dostatecznem memento? Czy etatyzm ma znów powstać jak fenix? Czy handel ze Wschodem ma być wydany na łup kilku uprzywilejowanych?

Czy nie ma innej drogi dla sprowadzenia fosforytów, jak angażowanie kredytu państwowego na 39 miliardów Mp?

Czeski rząd stracił kolosalne sumy i to akuratnie na fosforytach, które sprowadził w roku 1919, Czy to nie powinno być nauką dla naszego rządu?

A dziś pozwalamy sobie stanowczo stwierdzić, że każdy udział czynników rządowych w sprawach handlu ze Wschodem ukończyć się musi kolosalnym deficytem skarbu polskiego. Rzeczą rządu jest wykonywanie ustaw, utrzymanie ładu i porządku

w państwie, ale państwo jako takie nie może się stać ani kramarzem, ani hurtownikiem, ani rzemieślnikiem lub fabrykantem. Widzimy przecież naocznie, że dawne rządowe przedsiębiorstwa o znośnych dochodach, są obecnie stale w deficycie.

Możeby rząd znalazł tyle siły napędzić rychło tych doradców, którzy obecnie propagują założenie lub gwarancje dla nowotworów.

Jest obecnie wolny handel, jest też najwyższy czas na oczyszczenie naszego ustawodawstwa i życia z chwastów wojennych. Należy zlikwidować pozostałe urzędy, między innymi urząd walki z lichwą. Chyba każdy jest świadomy, że urzędy te obecnie nie przyczyniają się do obniżenia drożyzny. Skarb musi wejść na tory czysto państwowej i to oszczędnej gospodarki, i przez zupełne zlikwidowanie urzędów zupełnie zbędnych lud i państwo odniesie największy zysk. Niechaj bodaj to będzie efektem nauki o naszej bezprzykładnej marnotrawności w latach 1919/1921.

R. P.

Inserujcie się w „Przeglądzie Kupieckim”!

Polecam na obecny sezon:

„ENIA” farbki do jaj wielkanocnych w 8 kolorach.

Reklamowy karton zawiera 400 paczek.

RABAT: odbiór 5 kartonów 3% — odbiór 10 kartonów 5%, odbiór 20 kartonów 7½%, odbiór 50 kartonów 10% rab.

Plakaty do dyspozycji. — Wysyłka odwrotna.

T. RZYMKOWSKI, Toruń Młkre (Pomorze): Fabryka chem.-techn. prep. i hurtowna drogerja.

Marka ochronna.

ZAWIADOMIENIE.

Marka ochronna.

Niniejszem zawiadamiamy naszych P. T. Odbiorców, iż wyłączną sprzedaż wyrobów naszych fabryk krochmalu powierzyliśmy na Małopolskę firmie

Dom Handlowy DAWID RETTIG, Kraków, Dietlowska 57.

Tel. Nr. 3437.— Adres telegr.: „DERETTIG“,

która załatwia wszelkie czynności i sprzedaż tak wprost z naszych fabryk, jak również ze składów komisowych w Małopolsce i prosimy wszelkie zamówienia oraz zapytania skierować pod powyższym adresem.

Z poważaniem

Fabryki Krochmalu Hoffmanna Tow. Akc. Salzuflen.

Do naszych P. T. Odbiorców!

W myśl powyższego komunikatu, zawiadamiam uprzejmie, iż objąłem wyłączną sprzedaż na Małopolskę ogólnie znanych i niedoścignionych z dobroci wyrobów

FABRYK KROCHMALU HOFFMANNA

TOW. AKC. SALZUFLEN,

załatwiając wszelkie czynności i sprzedaż tak wprost z fabryk, jak również ze składów komisowych w Małopolsce. Proszę tedy uprzejmie wszelkie zamówienia oraz zapytania skierować wprost do mnie.

Z poważaniem

Dom Handlowy DAWID RETTIG

Kraków, Dietlowska 57.

TEL. 3438. — ADRES TELEGRAFICZNY „DERETTIG“

UWAGA: Ponieważ w ostatnim czasie pojawiły się fałszyfikaty wyrobów fabryk krochmalu HOFFMANNA, upraszamy P. T. Odbiorców zwrócić uwagę na oryginalną markę fabryczną, a przeciw naśladowcom wdrożymy kroki sądowe.

A. LEWINSKI i Ska.

DOM HANDLOWO-KOMISOWY.

KRAKÓW, ul. Starowiślna 28.

poleca wyroby chemicz.-kosmetyczne, pierwszorzędných firm krajowych: Mydła toaletowe i lecznicze. Wody kolońskie potrójne kwiatoWe, perfumy, brylantyny, szminki, i t. p.

Wszelkie preparaty galenowe oraz materiały apteczne,

Artykuły gospodarcze: mydła do prania, płyn i pasta do metali, ultramaryny, pasta do obu-
wia, masy francuskie, wosk szewski, kolki szewskie jakoteż wszelkie lakiery i pokosty.

Naczynia kamienne ogniotrwałe „Ceramika Suchedniowska“ Na żądanie wysyłamy cenniki.

W kwestji szkolni- ctwa handlowego.

Od redakcji: Artykułem powyższym
otwieramy na łamach naszego pisma ankietę
w kwestji szkolnictwa handlowego.

Nawiązując do ogłoszonego w ostatnim numerze artykułu p. Fränkla o gimnazjach handlowych, chciałbym rzucić kilka luźnych uwag na kwestję szkolnictwa handlowego, która aczkolwiek piekająca i ważna, mało dotychczas omawiana była na łamach szan. pisma. Na temat ten dałaby się rozwinąć poważna dyskusja, co do której powinni głoś zabrać przedewszystkiem absolwenci szkół handlowych i uzupełniających, wykazując niedomagania i mankamenty tych szkół, oraz ich zalety i korzyści. Wogóle nauka komercjalna w Polsce nie stoi na tak wysokim szczeblu, jakby tego się spodziewać należało, gdyż szerokie warstwy kupieckie i rękodzielnicze nie okazały jeszcze do tej sprawy zrozumienia.

P. Fränkel skarży się, że do handlowych szkół średnich są zapisywani ci uczniowie, którzy w niższem gimnazjum okazują się uczniami złymi, a rodzice tylko przez przypadek i nie z własnej woli, widząc u synów brak zdolności i chęci do do wykształcenia humanistycznego — oddają ich do szkół handlowych. Otóż na tym punkcie należy przełamać przesady i poglądy rodziców, przekonując ich, że dziś kupiectwo jest tak godnym zawodem, jak tzw. zawód wolny. Chodzi o zakorzenienie świadomości i zrozumienia w społeczeństwie, że do zawodu kupieckiego należy predestynować w pierwszym rzędzie zdolnych synów. Myśl kreowania 8-mioklasowego gimnazjum handlowego

nie przemawia do przekonania, gdyż z ukończeniem 18-ego roku życia trudno dostrzec u dziecka, w którym kierunku jego zdolności się odznaczają, — raczej do 14-ego roku powinien uczeń odbierać wykształcenie ogólne, otrzymawszy podstawy języka ojczystego i języków obcych oraz wszelkich ogólnych wstępnych wiadomości. Dopiero po ukończeniu niższego gimnazjum (realnego) czy też czteroklasowej szkoły wydziałowej powinni rodzice na podstawie obserwacji rozstrzygnąć u synów, czy należałoby ich skierowywać do zawodów wolnych, czy też komercyjnych lub technicznych.

Przed trzema miesiącami obchodziła krakowska Akademia handlowa 25-lecie istnienia, wydała zatem w Małopolsce niezliczone kadry absolwentów. Ci powołani są dziś do tego, aby na podstawie odbytej praktyki wskazali, jakie braki — w których kierunkach i przedmiotach — przy wieloletniem doświadczeniu praktycznem dotycząca szkoła handlowa wykazała. Ważną też handlową placówką szkolną jest handlowa szkoła uzupełniająca, gdyż do niej uczęszczają niezliczone szeregi handlowców i praktykantów rękodzielniczych. Nie ulega wątpliwości, że nauka w tych szkołach wymaga reform, modyfikacji i uzupełnienia. N. p. w Akademii handlowej kładzie się nacisk na niektóre przedmioty mniej ważne (jak nauki przyrodnicze, geometryczne i tp.) poświęcając im znaczną ilość godzin, a na odwrót mniej baczny się na niektóre komercyjne podstawowe przedmioty (jak języki obce, buchalterja, towaroznawstwo, korespondencja i tp.), którym to ostatnim przedmiotom przydałoby się więcej godzin, jak to dotychczas ma miejsce.

Kwestja reform i zmian powinna się stać przedmiotem ankiety wśród absolwentów szkół handlowych wszelkiego typu, oraz wśród kierowników wielkich instytucyj, biur i zakładów, zatrudniających i obserwujących w codziennej praktyce podwładnych im absolwentów tych szkół. Również krak. Stowarzyszenie kupców powinno więcej uwagi skupiać

Baczność Hurtownicy!

Większa fabryka na Pomorzu dostarcza każdą ilość czapek po bardzo niskich cenach, wzgl. wyrabia takowe z nadesłanych materiałów na bardzo dogodnych warunkach.

(Oferty pod Nr. 102 do administr. niniejszego pisma).

Dom meblowy

pod firmą

M. PLESZOWSKI

KRAKÓW MAŁY RYNEK 2.

TELEFON 1351

poleca:

Kompletne urządzenie mieszkań i dekoracje wnętrz, ceny niskie
ZAKŁAD ARTYSTYCZNO-TAPICERSKO-DEKORACYJNY
przyjmuje wszelkie roboty w zakres tapicerstwa wchodzące z gwarancją
szybkiego i dokładnego wykonania.

FABRYKA KOLDER

wyrabia i ma na składzie kołdry puchowe, na wacie i wełnie.

„UNIVERSALE” BIURO SZACOWANIA

mebli, dywanów, antyków i t. p. MAŁY RYNEK 2, przyjmuje wszelkie zlecenia miejscowe i z prowincyi.

około sprawy szkolnictwa handlowego, dziw tylko, że wśród tylu pogadanek dotychczas żadna poświęconą nie była sprawie reform, programu i charakteru szkół komercyjnych.

Jakób Sternberg.

Z aktualnych spraw.

Zgromadzenie z dnia 19. b. m.

Przy licznych udziale kupców otworzył p. prezes r. **Schechter** zgromadzenie na temat spoczynku niedzielnego i 8-godzinnego dnia pracy. Mowca podniósł, że spustoszenie Polski powstałe podczas wojny wymagało, by intensywność pracy naprawiała te szkody, jakie Polska poniosła. Po wojnie jednak rząd i sejm postąpiły tak jak to czynić zwykły biedak, który wygrał na loterii. Ten w pierwszym rzędzie, widząc przed sobą wygraną, niszczy wszystko w domu, bo sądzi, że majątek wygrany na to mu pozwala. Tymczasem tak być nie powinno, a to z tych względów: po pierwsze Polska ma przed sobą zadanie zbyt wielkie, bo gospodarczej odbudowy kraju. Co uczyniono u nas? Nie wprowadzono w zasadzie spoczynku niedzielnego i 8 godzinnego dnia pracy, lecz zakaz pracy, co jest niestęchanem uderzeniem w swobodę obywatelską. Dzisiaj wraca otrzeźwienie, ale krok jest nieśmiały, gdyż a) zamierza się w niedziele i święta zezwolić na sprzedaż artykułów żywnościowych przez kilka godzin, oraz b) rozszerza się ilość godzin pracy na 10. Otóż zdaniem mowcy należy rozszerzyć sprzedaż w niedziele i święta na wszystkie artykuły, oraz rękodzielnikom żydowskim należy zezwolić na pracę w zamkniętych lokalach. Przemawiają w tym ostatnim wypadku i momenta fizjologicznej jak i społecznej natury, gdyż, jeśli koniecznym jest utrzymanie jednego dnia w tygodniu, jako wolnego, to u Żydów to zachodzi w zupełności gdyż święcą sobotę. Powołanie się na Anglię nie jest na miejscu, gdyż po pierwsze są tam inne stosunki społeczne i religijne. Religijne dlatego, gdyż protestantyzm wytworzył w nich zwyczaj bezwzględniego utrzymania niedzieli jako dnia spoczynku, gdy w krajach katolickich, jak to było w klerykalnej Austrii, nie miało to miejsca, społecznie zaś przema-

wia to przeciw temu, gdyż w Anglii Żydzi stanowią nieznaczny odsetek ludności, gdy u nas jest przeciwnie.

Mowca przedkłada rezolucję, która z aplauzem została przyjęta. Rezolucję niżej umieszczamy.

P. Pfeiffer, idąc po myśli wywodów referenta, podaje historyczny przebieg całej akcji o 8 godzinny dzień pracy. W szczególności odnośnie do Żydów konstatuje mowca, że ustawa o 8 godz. dniu pracy i o spoczynku niedzielnym spauperyzowała masy. Np. w Warszawie było dawniej 60 tysięcy robotników żydowskich, dzisiaj jest ich 24 tysiące. Mowca jest za przyjęciem rezolucji, z uwzględnieniem, że czas pracy powinien trwać do godz. 7. wiecz.

Po ożywionej dyskusji nad referatem p. r. **Schechtera** zabrał głos p. r. **Schenker**, który, przechodząc do omówienia dalszych spraw aktualnych, poruszył o karach, które mogą być nakładane za fałszywe zeznania podatkowe przez gminy. Kary te dojść mogą do 1 milj. mk. lub 3 miesięcy aresztu. Również bardzo ostre kary są za zeznania przy podatku dochodu. Karani mogą być nietylko ci, którzy podpisali wyciągi bilansowe, ale i buchalterzy, a to od dwukrotnej do 20-krotnej sumy niewymierzonego podatku. Następnie kary są też dla członków komisji, którzy zachowują w tajemnicy wiadomości o stanie majątkowym płatników i to do 100 000 mk. Karygodność dopiero ustaje po 5 latach, to znaczy, że przez ten czas mogą władze przeprowadzić swoje badania, czy nie zaszyły jakieś fałszywe zeznania. Następnie mowca podał, iż tworzą się w Krakowie 3 komisje dla podatku dochodowego. Mowca poruszył również kwestję ceł towarów pochodzących z Górnego Śląska, podając, iż zwolnienie cłowe towarów zachodzi wówczas, gdy zaświadczone są towary świadectwem pochodzenia z Górnego Śląska, wystawionem przez Jen. Konsulat Polski na Górnym Śląsku. W sprawie ruchu paczkowego podnosi, że obecnie istnieje odpowiedzialność kolei i poczty, tak iż z podaniem pełnej wartości cała podana wartość ma być zwrócona, po przeprowadzeniu dochodzeń.

Następni mowcy p. **Horowitz** i **Pacanower** podnieśli kwestję daniny od lokalów i mieszkań. Na ich wątpliwości podniósł p. r. **Schechter**, że danina od lokalów i mieszkań tyczy się tylko zasadniczego czynszu z czerwca 1914 r. plus 100 lub 300 proc. podwyżki bez opłat podatkowych. Każdy powinien

MŁODY KUPIEC

zdolny i energiczny posiadający lokal przy głównej bardzo ruchliwej ulicy w Krakowie, pragnie objąć zastępstwo względnie komisową sprzedaż pokupnego artykułu ewent. **POSADĘ** zarządcy lub kierownika w większym przedsiębiorstwie handlowem.— Zgłoszenia do adm. Prz. Kup. pod. A. H:

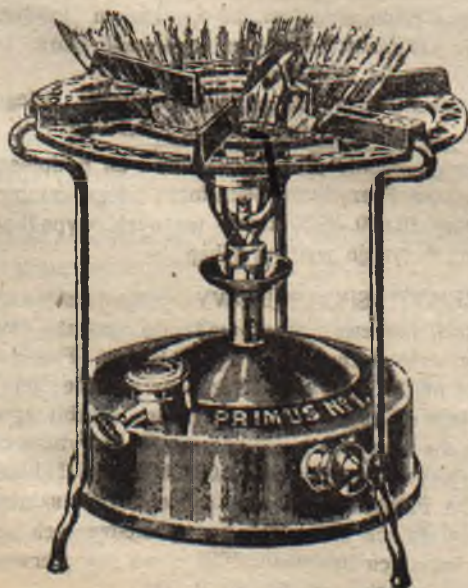

w Magistracie zbadać, czy właściciele nie podali inaczej. W tym wypadku można wnieść rekurs, a Magistrat go napewno uwzględni, gdy nie ma zgody między zapodaniem właściciela a czynszem wymaganym przez ustawę o daninie.

Rezolucja:

Zgromadzenie kupców wyraża zapatrywanie, że w cywilizowanych, nowoczesnych państwach spoczynek niedzielny ma być jedynie ze względów społecznych, a nie wyznaniowych przestrzegany, a wobec tego, że w Polsce znaczny milionowy, odłam ludności żydowskiej nie pracuje w sobotę, nie można wymagać od ludności żydowskiej, ażeby oprócz soboty także w niedzielę wstrzymała się całkowicie od pracy. Przymus ten do świętowania przez 2 dni w tygodniu naraża nietylko ludność żydowską na dotkliwy ubytek w zarobkowaniu, ale także całe państwo na nieobliczalne straty, bo nasza opłakana sytuacja gospodarcza może się jedynie przy pomocy intensywnej pracy i wzmóżonej produkcji polepszyć. Przymus do świętowania niedzieli pozostawia milionowej ludności żydowskiej w Polsce do wyboru albo ruinę ekonomiczną albo przekroczenie najświętszych przykazań religijnych, a przecież najszczytniejszym zadaniem praworządnego państwa jest czuwać nad dobrobytem, wolnością sumienia i przekonań swoich obywateli. Ufni w rozum stanu, i sprawiedliwość sfer rządzących i ciał ustawodawczych zgromadzenie kupców wyraża życzenie, ażeby wszystkie ustawy i rozporządzenia, ograniczające czas produktywnej i pożytecznej pracy, zostały w najkrótszym czasie zniesione, albo przynajmniej racjonalnie zmodyfikowane.

Skład wyrobów
metalowych i emalowanych

S. SATTLER Kraków
Stradom 18.

PASY TRANSMISYJNE

różnych rozmiarów po cenach fabrycznych
do nabycia u firmy

Adolf Scharf

Fabryczno-komisowy skład skór.
KRAKÓW, ul. Bocheńska 6.

Z rynku towarowego.

Ulgi celne

dla towarów, pochodzących z Francji, wynoszą z listy A: 50 proc. stawki

na pasztety, wina zwykłe i szampańskie, konserwy i ryby marynowane w oliwie, likiery, wódki, koniaki i sacharyny,

45 proc.

na filmy kinematograficzne,

40 proc.

na automobile, motocykle, mydła luksusowe, tytonie, materiały jedwabne i niektóre produkty farmaceutyczne,

25 proc.

na materiały bawełniane, bielizna, kostjумы i kape-lusze,

30 proc.

na materiały wełniane, siodła i pasy transmisyjne,

35 proc.

na rękawiczki skórzane, obuwie, wyroby ze skóry, zniżka celna od 20—35 proc. wynosi na pozostałe produkty, zawierające około 100 pozycji, które niebawem ogłosimy.

Powtarzamy, że dla artykułów, których przywóz do Polski jest obecnie zabroniony, udzielać będzie poselstwo polskie w Paryżu pozwoleń przywozu w obrębie przyznanego kontyngentu, na warunkach, o których bliższych informacji udziela Ministerstwo handlu i Urząd handlu zagranicznego.

Papier druk. maszyn. gładki za kg. mp. 180-200

„ „ satynowy „ „ „ 190-210

„ „ konceptowy „ „ „ 230-250

„ „ kancelaryjny z masą drzewną 260-290

„ „ bezdrzewny „ 300-420

Bibuła „ 275-325

Na rynku panuje ożywienie, tendencja mocna.

Skóry.

Na rynku skór tendencja jest zwyżkowa. Skóry surowe podróżowały o 35 proc., skóry zaś miękkie o 20—30 proc. notowano:

Skóra gemzowa zagr. czarna, za stopę mp. 1300.—

„ „ „ kolorowa „ „ 1700.—

„ „ „ polska „ „ 900.—

„ „ „ chromowa, czarna, poch. polsk. „ „ 700.—

„ „ „ II. gat. „ „ 575.—

Rindebox zagraniczny czarny	„ „	800.—
„ „ kolorowy	„ „	850.—

Ceny skór na rynku warszawskim.

Ceny skór surowych są obecnie następujące: bydzące świeże za 1 kg. od 480 do 500 mk, cielęce świeże za 1 kg. do 900 mk, konie świeże sztuka do 8500 mk. Tendencja mocna.

Skóra: z Białegostoka donoszą o znacznym ruchu we fabrykach. Ceny się znacznie podniosły.

Obuwie. Zbyt na zachód znaczny, atoli już się rozpoczynają strajki wśród robotników. W warszawskim i radomskim okręgu żądają szewcy 75 proc. podwyżki. Już się odbyła wspólna konferencja w ministerstwie prasy. Do ugody nie przyszło.

Produkta węglowe. Przetwory węglowe jak smołę niedestyl. notują za 100 kg. 290.— mk. niem.

„ destylow.	„ „ „	350.—	„ „
oliwę smol.	„ „ „	380.—	„ „
Karbolicum	„ „ „	300.—	„ „
czarny lakier żelaz.	„ „ „	650.—	„ „

Blacha miedziana podrożała o 450.— za 100 kg.

Tekstylja Łódź. Ruch bardzo ożywiony. Brak jest białych płócien. Ceny są mocne, ogólnie biorąc ceny obecnie są o 25 proc. wyższe jak w styczniu; dalsze wyżki wywołane wyżką obcych walut są prawdopodobne, bo dają się odczuwać brak różnych artykułów fabrykatów Scheiblera, Stolarowa. Półwełniane szewioty wykazują ciągłą wyżkową tendencję.

Ceny chwilowe za wyroby Poznańskiego.

białe płótno Nr. 90 „tyrolskie“	10700 mp. za szt. 17 m.
„ „ „ 90 „polskie“	11185 „ „ „ „
„ „ „ 90 „bułgarskie“	1180 „ „ „ „
„ „ „ 90 „silesya“	11710 „ „ „ „
tyk Nr. 80	575 „ za metr.
„ „ 90	630 „ „ „
innet „ 80	675 „ „ „
„ „ 90	600 „ „ „
płótno pościel „ 90	618 „ „ „

wyroby Heinzel Kunitzer (fabryka Widzewska)

płótno domowe	14750 mkp. za metr.
„ oxford	510 „ „
„ „ D	515 „ „
„ „ T	530 „ „

Białystok: Ruch niewielki, ceny stałe. Na suknie, sweafry znaczny popyt.

Galanterja. i nici wskutek podwyżki obcych walut wykazują znaczne podwyższone ceny. Także ruch rozpoczął się na artykuły pończoszarskie.

Chemikalja. Tendencja silna, zapasy się wyczerpują. Wskutek wysokich walut nowe zakupy zapowiadają się po cenach droższych.

Tow. kolonialne. Zapasy się wyczerpują. Po dłuższej przerwie daje się odczuwać brak kawy, herbaty, z powodu strajku kolejowego

w Niemczech i małego dowozu przez Gdańsk. Ceny będą daleko wyższe.

Zboże. Mąka wykazuje stałe tendencję wyżkową. Mąka pszenna 270—340, żytnia 140—150 M. Chęć kupna lepsza.

Drzewo. Niemcy muszą w b. r. dostarczyć koalicji 442 tysięcy słupów telegr. 3700 „ progów kolejowych 4500 „ metr³ desek 156 „ „ okrągłaków

Kronika.

Z BRANŻY OBUWIA. Na odbytem w dniu 13 bm. zebraniu uchwalono między innemi, odbywać zebrania branży 2 razy w miesiącu, w każdy poniedziałek po 1-szym i 15-yim każdego miesiąca.

Dnia 27 bm. odbędzie się zebranie branży. Uprasza się o liczne przybycie członków.

Z BRANŻY SKÓRNEJ; Dnia 17/1 1922 r. ukonstytuował się w łonie krak. Stow. kupców branża skórna do której wybrano 12 członków wydziału, a m.: przewodniczącym p. r. m. Piotra Czubyryta, wiceprzew. Salomona Infelda jun., oraz p. Salomona Perlbergera, sekretarzem p. Dr. Smulewicza, zast. sekr. p. Mendla Lesera, skarbnikiem p. Dawida Ebersohna, jako sędziów polub. pp. Natana Spanlanga, Majera Rubinsteina, Geitheima (zastępcy Fy. Seinfeld,) oraz pp. Szymona Rubinsteina, Pomeranza, Szymona Wanderera, Poznańskiego. — Sekcja kupców skór, przy Krak. Stow. Kupców na zgromadzeniu z dnia 1/II br. jednogłośnie przyjęła uchwały Wydziału, jak następuje:

- 1) Do Sekcji kupców skór może należeć każdy przyjęty wedle opinii Wydziału większością głosów, a to: a) kupcy samodzielni, b) Współwłaściciele firm, c) zastępcy znanych firm należących do Krak. Stow. Kupców.
- 2) Celem uzyskania funduszy na specjalne wydatki tejże Sekcji. uchwalono jednorazowy datek w kwocie 500 Mkp i wyżej z nadmienieniem, że uzyskanym funduszem dysponuje Wydział Sekcji bez ingerencji Stow. i to nawet na wypadek jej likwidacji.
- 3) Na inkasentów funduszu rezerwowego delegowano pp. Natana Spanlanga i Szymona Wanderera.
- 4) Wpłata następuje przez skarbnika i za podpisem jednego z członków Prezydium, Sekretarza i jego zastępcy, a to do kwoty 10.000 Mkp, zaś w ważnych wypadkach ponad tę sumę decyduje wydział sekcyj.

PRZEMYSŁ SPIRYTUSOWY znajduje się u nas w pełnym kryzysie, ponieważ nagromadzono za dużo towaru. Ażeby pomódz temu przemysłowi zgodziła się Francja odebrać 5 milionów litrów spirytusu. Przeprowadzenie tej transakcji zależnem jest od tego, czy ministerstwo skarbu zgodzi się na uwolnienie do eksportu przeznaczonego spirytusu od podatku konsumpcyjnego wynoszącego 2.000 Mkp. od 1 litra.

RADA FINANSOWA przy ministerstwie skarbu na odbytych w dniach 27 i 28 I. br. posiedzeniach skonstatowała iż w miesiącu listopadzie 1921 r. po raz pierwszy eksport przewyższył import towarów do Polski.

RADA RAFTOWA wypowiedziała się jednomyślnie za wolnym handlem naftą. W najbliższym czasie wydane zostanie rozporządzenie znoszące sekwestr nafty. Władze przygotowują likwidację państwowego urzędu naftowego.

KOMITET ZAŁOŻYCIELI KASY KUPIECKIEJ przy Krakowskim Stow. Kupców komunikuje, iż pan Maurycy Kugler, inkasent Stow. jest upoważniony do zainkasowania udziałów dla kasy kupieckiej i prosi o obfite zasilenie kasy.

W SPRAWIE DANINY. Komisja skarbowo — budżetowa przyjęła do ustawy o daninie poprawkę, przedłużającą termin do składania próśb o ulgi do dnia 6 marca b. r.:

KOMISJA OBYWATELSKA DLA NADZWYCZAJNEJ DANINY PAŃSTWOWEJ. Na posiedzeniu Komisji połączonych sekcji odbytem w dniu 16. b. m. dokonała Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie wyboru swych przedstawicieli do Komisji obywatelskiej dla nadzwyczajnej daniny państwowej.

Wybrani zostali członkami Komisji pp. Inż. Leonard Nitsch i Dyr. H. Seidenfrau, zaś zastępcami członków pp. Inż. Piotr Król i r. Henryk Schenker. —

KRAJOWA KOMISJA PODATKU ZAROBKOWEGO Z SIEDZIBĄ W KRAKOWIE. Na posiedzeniu Komisji połączonych sekcji w dniu 16. b. m. wydelegowała Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie do Krajowej Komisji podatku zarobkowego p. Dra. Leopolda Macharskiego, kupca w Krakowie jako członka i p. Samuela Schechtera, kupca w Krakowie jako zastępcę członka. —

ANGLIA: w przeciwieństwie do roku 1921, który dla handlu było jednym wielkim znakiem zapytania zapowiada się rok 1922 daleko lepiej. Oczekuje się zewsząd znacznie większych zamówień i ceny się także stabilizują.

TEKSTYLIA wykazują ceny niskie i na wiosenny sezon fabrykanci są już przygotowani. Wełniane wyroby mają znaczne zamówienia. Fabryki z Leicester Scotland, Hadersfield są wysprzedane z dawnych zapasów. Popyt panuje za wełnianymi pończochami. Jedwabie — nie mają popytu należytego, ceny są bardzo niskie. Płótno lniane i bawełniane — na lniane płótno panuje wielki popyt z Ameryki, fabryki nie mają taniego lnu rosyjskiego jak przed wojną, ceny wysokie odstrasza kupujących. Kobiérce angielskie cieszą się wielkim popytem.

KONFEKCJA męska i damska nadal bez większych zamówień, mimo to sytuacja daleko lepsza, jak w ostatnich 18 miesiącach.

SKÓRA i obuwanie tendencja słaba, oczekuje się zmniejszenia płac robotniczych: ceny są obecnie takie, jak przed wojną.

MASZYNY rolnicze, automobile, stal, żelazo, popyt zagraniczny minimalny.

WĘGIEL wykazuje lepszy zbyt, bo ceny są niższe, jak za węgiel amerykański.

DRZEWO: widoki na rok 1922 daleko lepsze, Szwecja Norwegia żądają wyższych cen. Zbyt lepszy.

KOPALNIE PAŃSTWOWE NA GÓRNYM ŚLĄSKU. Jak wiadomo, kopalnie należące do skarbu pruskiego w przyznanej nam części Górnego Śląska, przeszły na własność Państwa Polskiego. Dla eksploatacji tych kopalń utworzyć się ma towarzystwo akcyjne z kapitałem 300,000,000. marek, którego jedną połowę złoży konsorcjum francuskie, zaś drugą albo Państwo Polskie, albo przedsiębiorcy prywatni. Prócz tego projektuje się utworzenie banku francusko — polskiego dla Górnego Śląska z udziałem Banque de Paris i Union Parisienne.

JARMARK WIOSENNY

W LIPSKU

Jarmark ogólny i budowlany
od 5 do 11 marca 1922 r.

Jarmark techniczny od 5-go do 14-go marca 1922.

Centralny Rynek

dla handlu międzynarodowego

Początek Jarmarku jesiennego 27-go sierpnia 1922 r.

Informacji udziela i zgłoszenia przyjmuje:

Urząd Jarmarków Lipskich w Lipsku
oraz przedstawiciel na Polskę

WŁADYSŁAW GLAZER

w Warszawie

Aloje Jerozolimskie 41.

Telefon 230-45.

Zdolny młody i energiczny

kupiec

poszukuje **zastępstwa**

jako podróżujący, ewentualnie obejmie kierownictwo jakiegokolwiek przedsiębiorstwa. W razie potrzeby mogę złożyć kaucję.

Zgłoszenia pod „Milion“ do biura reklamy „Promień“, Kraków Rynek 30.

A. LEIBERG

NAJŚWIEŻSZE DAMSKIE
NOWOŚCI SEZONOWE,
KONFEKCJA KAPELUSZE
I WSZELKIE DODATKI.

KRAKÓW

ul. Grodzka 11 w bramie

WIEDEN

VI. Stumpergasse 45.

Każdy Kupiec

winien być
na Targu Poznańskim
19-27 marca 1922.

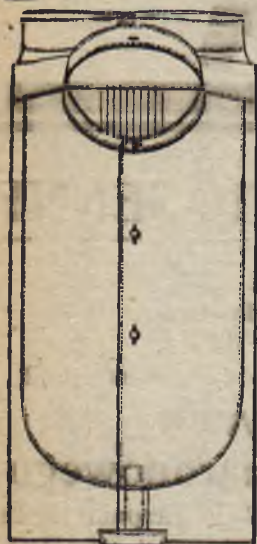

Fabryczny skład zegarów
wyrobów jubilerskich, alpacci
i z chńskiego srebra.

JÓZEF FEIL
KRAKÓW, Grodzka 58.
obok kościoła ewang.

Na składzie w wielkim wyborze: torebki, nakrycia stołowe, koszyczki, tacki, lichtarze, serwisy na herbatę i kawę, kandelabry z prawdziwej alpacci jak też z praw. srebra. **Sprzedaż hurtowna i częściowa.**

Fabryka bielizny i trykotaży S. A.
w KRAKOWIE, XXII. Dąbrowskiego 15.

Koszule męskie
białe i kolorowe
Kołnierze miękkie
Kalesony długie
i krótkie

wyrabia

Koszule turystyczne
i nocne.

W y r o b y
pierwszorzędne

C E N Y konkurencyjne!

W. KUCHARSKI Spółka Akcyjna
Fabryka drutu i wyrobów drucianych
(przedtem) J. Gorecki, W. Kucharski i S-ka Tow. Akcyjne
KRAKÓW - PODGÓRZE, Romanowicza 5.

Masowa produkcja drutu i wyrobów drucianych
I. D r u t y

Żelazne, twarde i żarzone, pocynkowane, miedziane
Drut sprężynowy twardy galwanizowany
Drut dla telegrafów i telefonów
Druty kolczaste zwykłe i pocynkowane.—

II. W y r o b y d r u c i a n e

Druciane siatki plecione do wszelkich ogrodzeń. Siatkowe ochrony pasów transmisyjnych, maszyn schodów, okien dachowych i t. p.
Druciane rafa (siatkowe) do żwiru, węgla, kamienia, wycieraczki siatkowe i t. p.
Druciane tkaniny
Druciane materace do łóżek z siatki sprężynowej w ramach żelaznych.—

III. W y r o b y ż e l a z n e

Kompletne ogrodzenia placów, parków, gazonów
Bramy i bramki żel—blaszane, siatkowe i t. p.
Żelazne wiązania dachowe, okna fabryczne, inspektowe i t. p.
Meble żelazne zwyczajne dla: szpitali, koszar, baraków i t. p.

Fachowe porady, kosztorysy i t. p. bezpłatnie.—

O K U C I A M E B L O W E

dostarcza natychmiast po cenach fabrycznych

„PRODUKCJA”

Skład fabryczny okuć meblowych
KRAKÓW, Bonerowska 7.